

Alkotmánybíróság

BUDAPEST

Donáti út 35-45.

1015

Pf.: 773

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/853-3/2019
Érkezett:	2019 JÚN 27.
Példány:	3
Melléklet:	0 db
Kezelőiroda:	<i>[Signature]</i>

Az első fokon eljáró bíróság útján (Lenti Járásbíróság 8960 Lenti, Templom tér 9.)

Tisztelt Alkotmánybíróság!

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted] jogi képviselőm útján
Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény 27. § alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő.

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja szerinti hatáskörében eljárva állapítsa meg a Zalaegerszegi Törvényszék mint másodfokú bíróság 2.Pf.20.775/2018/5. számú ítéletének alaptörvény-ellenességét, tekintettel arra, hogy a panasszal támadott ítélet sérti az indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti jogait, mivel a bíróság megsértette az indítványozónak a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát, valamint az ügy tisztességes elbírálásához való jogát. Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy a XXVIII. cikk (7) bekezdésének megsértésére tekintettel a fenti számú ítéletet az Abtv. 43. §-ának megfelelően semmisítse meg.

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

1. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

a) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése, a jogorvoslati lehetőségek kimerítése

A polgári peres eljárásban megállapított tényállás szerint felperes részben tulajdonosa, részben használója K. községben lévő, különböző helyrajzi számú ingatlanoknak, melyek tekintetében alperes (indítványozó) a vadászatra jogosult. Az érintet ingatlanokon 2012-2013. években vadkár keletkezett. Indítványozó vadkár elleni védekezést folytatott, és villanypásztoros védekezést alkalmazott, azonban a vadkár ennek ellenére bekövetkezett. A vadkár mellett az ingatlanokon a csapadékos időjárás következtében állt a belvíz, amely tőpusztulást okozott. A vad mellett a belvíz és rovar is károsította a repce növénykultúrát. Felperes a vadkár miatt az illetékes jegyzőtől kérte szakértő kirendelését a betakarítás előtt. A felperes által kért szakértő (J.L.L.) 1.016.000,- Ft összegben megállapította a vadkár mértékét, azonban indítványozó is szakértőt fogadott (K.R. személyében) a kár mértékének meghatározására, aki a felperesi szakértőtől eltérően jelentősen alacsonyabb mértékben, 87.655,- Ft összegben állapította meg a vadkárt.

Tekintettel arra, hogy a jegyző előtti eljárásban egyezség nem született, ezért felperes keresettel fordult az illetékes Járásbírósághoz. A felperes – a megismételt eljárásban módosított – keresetében 2.322.033,- Ft vadkár, valamint ennek késedelmi kamatainak megtérítésére kérte kötelezni indítványozót. Az alapeljárásban a bíróság K. T. igazságügyi szakértőt, majd felperes kérésére az Agrárgazdasági Igazságügyi Szakértői Testületet rendelte ki, és mindkettő szakértő az indítványozó által becsatolt K.R. szakértő szakmai megállapításait fogadta el. Az eljárásban a felperes által bizonyítékként becsatolt J.L.L. szakértő szakvéleményét a bíróság figyelmen kívül hagyta a bíróság, mert a szakértő mezőgazdasági vadkár szakterületi kompetenciával nem rendelkezett. A tényállás megállapítását követően az elsőfokú bíróság ítéletében a felperes keresetét elutasította. Az ügy felperesi fellebbezés folytán a másodfokú bírósághoz került, amely végzésével az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására utasította. Ezt követően a megismételt elsőfokú eljárásban a bíróság újabb igazságügyi szakértőt rendelt ki K. I. személyében. Nevezett szakértő 1.343.373,- Ft összegben állapította meg a vadkár mértékét. Az indítványozó bizonyítási indítványában kérte K.R., K.T., Szakértői Testület és K.I. szakértők egy tárgyaláson történő együttes meghallgatását. A tárgyaláson K.I. szakértő úgy nyilatkozott, hogy az általa szakvéleményben leírt 1.343.373,- Ft összeg pusztán egy vélelem, és nem tudja a konkrét kármértéket meghatározni. A többi szakértő között összhang alakult ki abban a kérdésben, hogy K.R. szakvéleménye helyesnek minősült. Ezt követően az elsőfokú bíróság ismételt elutasította a felperes keresetét. Felperes az ítéletet megfellebbezte, és a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélettől lényegesen eltérően, azt megváltoztatva a kár mértékét 987.043,- Ft összegben (késedelmi kamattal és perköltséggel növelt mértékben) határozta meg, és kötelezte indítványozót ennek megfizetésére.

A polgári peres eljárásban hozott másodfokú ítéletet alperesi (indítványozói) részről jogszabálysértőnek tartjuk tekintettel arra, hogy álláspontunk szerint a másodfokú bíróság megsértette a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 206. §-ban foglaltakat, a rendelkezésre álló bizonyítékokat kirívóan okszerűtlenül, a logika szabályaival ellentétesen mérlegelte, valamint megsértette Magyarország Alaptörvényének XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésében foglaltakat, továbbá a másodfokú bíróság az Alaptörvény 28. cikkében foglaltakkal ellentétesen a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét nem annak céljával és nem az Alaptörvénnyel összhangban értelmezte.

Indítványozó a rendelkezésre álló bizonyítási eszközöket maradéktalanul igénybe vette, és bizonyítási kötelezettségének eleget tett azzal is, hogy a megismételt elsőfokú eljárásban indítványozta a polgári perben kirendelt, illetve a peres eljárást megelőzően eljáró igazságügyi szakértők együttes meghallgatását, mert álláspontunk szerint ezen szembesítéssel lehet leginkább az esetlegesen fennálló ellentmondásokat feloldani, a homályos kérdéseket tisztázni, amely alapján a perbíróság megalapozottan tud ítéletet hozni.

A 2018. május 9. napján megtartott tárgyaláson az elsőfokú bíróság által a felperes kérésére kirendelt K. I. igazságügyi szakértő elmondta, hogy a szakvéleménye egy vélelem, és tényekkel nem tudja az állításait alátámasztani. Ennek következtében a felperes egy olyan szakvéleményre hivatkozott, és arra alapította fellebbezését, amely kizárólag feltételezésen alapul, és objektív adatok nem állnak rendelkezésre. Ezen feltételezésen alapuló szakvélemény, valamint a szakterületi kompetenciával nem rendelkező szakvélemény egybevetésével állapította meg a másodfokú bíróság azt, hogy alperesnek kártérítési kötelezettsége van felperes felé, holott a kompetencia hiánya miatt az elsőfokú bíróság álláspontunk szerint megalapozottan zárta ki J.L.L. szakvéleményét a bizonyítékok közül. A másodfokú bíróság is rögzíti ítéletében, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást lefolytatta és indokolási kötelezettségének eleget tett, azonban a másodfokú bíróság a kártérítés mértéke vonatkozásában jelentősen megváltoztatta az elsőfokú ítélet indítványozó hátrányára. Mind az elsőfokú, mind a másodfokú bíróság a „vadvár” mértékének megállapítását szakkérdésnek tekintette, azaz szakértő igénybevételét tartotta szükségesnek az ítélet meghozatalához. Indítványozói részről azonban sérelmesnek tartjuk, hogy a bizonyítási eljárás lefolytatását követően a rendelkezésre álló tényekkel, bizonyítékokkal, igazságügyi szakértői véleményekkel (köztük az Agrárgazdasági Igazságügyi Szakértői Testület szakvéleményével) teljesen ellentétes döntést hozott a másodfokú bíróság, és egy vélelemre alapította a döntését, így az ítéleti bizonyosság nem állapítható meg, valamint a bizonyítékokat helytelenül mérlegelte, és a felperes által nem bizonyított tényeket fogadta el ítélezése alapjául. Álláspontunk szerint a bíróság nem győződhetett volna meg ilyen mértékű kártérítés megítéléséről amennyiben a rendelkezésre álló okiratokat, és szakértői véleményeket helyesen és ténylegesen egybeveti, és a rendelkezésre álló tényekkel, valamint a Pp. 206. §-ban foglaltakkal összhangban értelmezi. Megítélésünk szerint az ügyben sérült a tisztességes eljáráshoz való jog, mivel az elsőfokú eljárásban a bizonyítás lefolytatásra került,

az elsőfokú bíróság ítéletében meghatározta a tényállást, és abból megfelelően vonta le a következtetéseket. Ezzel szemben a másodfokú bíróság a periratokból rendelkezésre álló tényekkel ellentétesen állapította meg a kártérítés mértékét, és változtatta meg az elsőfokú ítéletet akként, hogy alperesnek egy jelentős kártérítési összeget kellett fizetni.

Álláspontunk szerint egy vélelemre épülő módszer, egy szubjektív becsléssel megállapított terméskiesés, és ennek következtében egy szakmailag és jogilag elfogadhatatlan szakvélemény nem lehet alkalmas a kár mértékének, és a követelésösszege meghatározására.

A bíróság által kirendelésre került igazságügyi szakértő szakvéleménye a felperes által követelt összeg bizonyítására egyáltalán nem szolgál, sőt az elsőfokú ítélet kimondja, hogy pusztán egy feltételezésen alapul, így objektív bizonyítéknak nem tekinthető. Ebből következően indítványozó számára érthetetlen, hogy egy bizonyítási eljárás megfelelő lefolytatása után miként jutott olyan következtetésre a másodfokú bíróság, amely alapján egy „vélelemre” hivatkozva állapította meg a kártérítés mértékét.

Jelen ügyben a bíróság által a megismételt eljárásban kirendelt K. I. szakvéleménye, valamint az eljárásban a felperes által rendelkezésre bocsátott okiratok nem tudták hitelt érdemlően bizonyítani azt, hogy a felperes keresetének alapjául szolgáló kártérítési összeg alkalmas a kár mértékének megállapítására, így a bizonyítás sikertelenségének következménye felperest terheli. Álláspontunk szerint a szakértő szakvéleménye semmilyen bizonyítékokkal és mérésekkel nincs alátámasztva, esetében a visszaellenőrzés lehetősége nem áll fenn, ennek következtében az általa készített irat összehasonlításra alkalmatlan, és erre nem lehet ítéletet alapítani.

Az ügyben eljáró másodfokú bíróság is megállapította az alapeljárásban meghozott, hatályon kívül helyező végzésében, hogy a közigazgatási eljárásban, a jegyző által kirendelt szakértő nem rendelkezett vadkár szakterületi kompetenciával, mivel a mezőgazdasági vadkár speciális terület, melyet a mezőgazdasági kár mint fogalmi kör nem fedhet le. Fentiek figyelembevételével J.L.L.-nak a közigazgatási eljárásban már jelezni kellett volna a kirendelő jegyzőnek, hogy nincs szakterületi kompetenciája vadkár tárgykörben, ugyanis a jelzését követően a jegyző más, vadkár szakterületi kompetenciával rendelkező szakértőt rendelhetett volna ki az ügyben. A szakértő igazságügyi szakértőként adta le szakvéleményét a jegyzőnek, azonban ezt az ismertetett kompetencia hiánya miatt nem tehette volna meg. Megítélésünk szerint a szakértő szakvéleménye alkalmatlan arra, hogy bizonyítási eszközként a bíróság figyelembe vegye. Amennyiben egy kompetenciával nem rendelkező szakértő készít véleményt, az semmi esetre sem minősülhet szakvéleménynek, így az abban foglalt megállapításokat minden alappal vitathatja a másik fél, és a bíróság által kirendelt szakértők is. K.R., K.T. és az Igazságügyi Szakértői Testület is rendelkezik vadkár szakterületi kompetenciával, és ezen igazságügyi szakértők a perbeli iratok alapján ugyanarra a megállapításra jutottak. A perben meghallgatásra került tanúk látták ugyan a tábla egy részét,

azonban nem a teljes területet, és felmérést sem végeztek, másrészt kompetenciával nem rendelkeznek, ennek következtében a megállapításaiknak ezzel arányos jelentőséget kell tulajdonítani. K.R. szakértő volt az, aki látta a termést, és a vízzel borított területet, méréseket végzett a tanúktól eltérően, mivel neki ez volt a feladata, és ezen a területen rendelkezik szakterületi kompetenciával, amellyel a tanúk nem rendelkeznek. A tanúk nem készítettek szakvéleményt, sem felméréseket, okirati bizonyítékot nem nyújtottak be, ezáltal az általuk elmondottak nem rendelkezhetnek olyan bizonyító erővel, amelyek megalapozhatják az ítéletet, mivel a tanúk csak elmondták amit láttak, de ez nem lehet perdöntő jelentőségű, mivel a vadkár mértékét a kompetenciával rendelkező szakértő kiszámította szemben a tanúkkal, akik méréseket nem végeztek. A tanúk vallomását cáfolja meg K.R. a szakvéleményében, aki – a tanúkkal ellentétben – látta és felmérte a teljes területet, fényképeket is készített. A szakértő vadtól eltérő, belvíz okozta abiotikus kárt is megállapított, melyért a vadászatra jogosult a Vtv. rendelkezései alapján nem rendelkezik kárfelelősséggel. A vízelvezető árkok el nem készítésével a felperes saját magának okozott kárt, mely agrotechnológiai hibának minősül, ami nem tekinthető vadkárnak. Tanúk az abiotikus kárra, valamint az agrotechnológiai hibára vonatkozóan nem tudtak hitelt érdemlően nyilatkozni, ugyanis ez szakértői feladat.

Az elsőfokú bíróság is helyesen megállapította, hogy egy kompetenciával nem rendelkező szakértő (J.L.L.) által megállapított kárösszeg nem szolgálhat az ítélet alapjául, mivel a jogalapja nincs meg annak, hogy ezen személy igazságügyi szakértőként szakvéleményt készíthessen vadkár tárgykörben. A vadkár mértékének, összegének bizonyítása felperest terheli, ezzel szemben alperes bizonyíthatja, hogy a kár mértéke nem akkora mint amit felperes állított. Alperes a perben egyrészt a magánszakértői véleménnyel, másrészt a bíróság által kirendelt 2 igazságügyi szakértői véleménnyel bizonyította, hogy a kár mértéke jelentősen kisebb mint amit J.L.L. megállapított, továbbá a perben bizonyítást nyert az, hogy K.I. szakvéleménye is alkalmatlan bizonyítéknak.

Az a felvetés, hogy felperes biztosan betakaríthatta volna a termésátlagnak megfelelő repcét, az helyénvaló lenne abban az esetben, ha nincs jelentős belvíz, és nincs agrotechnológiai

hiányosság, márpedig ezen tények megállapításra kerültek, és ezek a felperesnek egyértelműen felróhatók, tehát a betakarítás nem megfelelő mennyisége felperes hibájából következett be.

A felperes által felemelt összegű keresetben foglalt kár egyáltalán nincs alátámasztva, az pusztán feltételezésen alapszik, ekkora összegű kárt még J.L.L., valamint K.I. sem tudott megállapítani, azaz még vélelem sincs ilyen mértékű kártérítésre. Felperes ezt a megemelt összeget sem bizonyította objektív tényekkel, adatokkal, holott ezt az alapeljárásban meg kellett volna tenni, de erre irányuló indítványt nem tett. A felperes rendelkezésére álló, általa becsatolt adatok, bizonyítékok alapján nem állapítható meg egzakt módon a felperes elmaradt hasznának a mértéke, így felperes nem tudta bizonyítani a kár mértékét.

A Pp. 3. § (3) bekezdése, valamint a 164. § (1) bekezdése az alábbi rendelkezéseket tartalmazza:

„3. § (3) A jogvita elbírálásához szükséges bizonyítékok rendelkezésre bocsátása – ha törvény eltérően nem rendelkezik – a feleket terheli. A bizonyítás indítványozása elmulasztásának, illetve a bizonyítási indítvány elkésett voltának jogkövetkezményei, valamint a bizonyítás esetleges sikertelensége törvény eltérő rendelkezése hiányában a bizonyításra kötelezett felet terheli. A bíróság köteles a jogvita eldöntése érdekében a bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítási teherről, illetve a bizonyítás sikertelenségének következményeiről a feleket előzetesen tájékoztatni.”

„164. § (1) A per eldöntéséhez szükséges tényeket általában annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valónak fogadja el.”

Fentiekben foglaltak alapján megállapítható, hogy a felperes – megemelt összegű - kereseti kérelmének, és a pertárgy értékének alapjául szolgáló részben J.L.L., részben K.I. szakértők által készített szakértői vélemények nem vehetők bizonyítékként figyelembe a per eldöntése során, így a perben a bíróság rendelkezésére álló, szakértő által készített, és a perben kirendelt igazságügyi szakértő és Szakértői Testület által is megerősített, azt elfogadott szakvéleményben megállapított kártérítés összege megegyezik K.R. szakvéleményében foglalt összeggel, aki az alperes által megtérítendő kár összegét 87.655,- Ft-ban határozta meg, így ennek alapján megítélésünk szerint a kártérítés bizonyítható mértéke megegyezik ezen összeggel a rendelkezésre álló adatok alapján.

Az ügyben a bíróság által kirendelt K.T. szakvéleménye, az Igazságügyi Szakértői Testület szakvéleménye, valamint K.R. szakvéleménye nem hiányos, nem homályos, a bizonyított tényekkel nem áll ellentétben, nem minősül aggályosnak, ebből kifolyólag további szakértő kirendelésének nem lehet helye, mivel a releváns, és minden adatot tartalmazó szakértői vélemények már beszerzésre kerültek és a per anyagává váltak. Az elsőfokú bíróság a tényállást kellő alaposággal feltárta, a rendelkezésre álló bizonyítékokat okszerűen értékelte, és azokat a saját meggyőződése szerinti elbírálta, és ezekre alapítva megalapozott döntést hozott az ügyben. Megítélésünk szerint fenti három szakvélemény teljes mértékben alkalmas az ítélet meghozatalához szükséges ítéleti bizonyosság kialakítására.

A felperesnek a Pp. 164. § (1) bekezdése szerint fennállt a kötelezettsége arra, hogy hitelt érdemlő módon bizonyítsa kára bekövetkeztét és annak mértékét. Ennek a bizonyítási tehernek a felperes az elsőfokú bíróság helyes megállapításának megfelelően nem tudott eleget tenni, mert a kár összege az általa rendelkezésre bocsátott bizonyítékok alapján nem volt sem szakértői módszerekkel, sem más módon megállapítható. Ha ezt a felperes nem tette meg, és ezáltal a követelése összecszerúségét nem tudja bizonyítani, annak a következményeit ő köteles viselni.

Megítélésünk szerint a kirendelt igazságügyi szakértők (K.T., Szakértői Testület) által készített szakvélemények helytállóak, és egymással összhangban állnak, valamint megerősítik a K.R. által a peres eljárást megelőzően megállapított tényeket, és azokat elfogadják, így a másodfokú bíróság a rendelkezésre álló, egymással összhangban álló, hitelt érdemlő, igazságügyi szakértői véleményeket a Pp. 206. § előírásaival ellentétesen felülmérlegelte, és azoktól eltérően állapította meg a kár mértékét. Tekintettel arra, hogy a vadkár szakkérdésnek minősül, ennek következtében – véleményünk szerint – a helyes, ellentmondásoktól mentes, továbbá több szakvélemény esetén az egymással összhangban álló szakvéleményeket kellett volna a bizonyítékoknak megfelelően értékelni, és mivel szakkérdés a kár felmérése, és mértékének a meghatározása, ezért a bíróságnak vagy teljes mértékben kellett volna elfogadni az igazságügyi szakértői véleményben foglaltakat, vagy a felperes keresetének kellett volna helyt adni, de az ellentétes a Pp. bizonyításra vonatkozó rendelkezéseivel, hogy a bíróság egyes alapadatokat „kiragad” egyes szakvéleményből, és az egyes szakvélemények által tett megállapítások között „szemezgetve” jut olyan megállapításra, amelyek az ítélethez vezettek. Álláspontunk szerint a vadkár mértékének megállapítása ennél lényegesen összetettebb feladat, és a károsított terület konkrét mérésén túl jelentőséggel bír a kárszázalék aránya, a vadkaron kívüli károsító tényezők (biotikus és abiotikus hatások) figyelembe vétele, és elkülönítése a vadkártól, valamint a természetlag hitelt érdemlő megállapítása. Amennyiben ezek az alapadatok, és százalékos arányok nem kerültek meghatározásra oly módon, hogy egy későbbi visszaellenőrzés során is helytállóak legyenek, és objektív módon nem határozzák meg őket, az a felperes (károsult) terhére esik, és ezt nem helyettesítheti a bíróság azzal, hogy vélelmekre, feltételezésekre, és vissza nem ellenőrizhető adatokra hivatkozva hoz egy ítéletet, és igazságügyi szakértői véleményben foglaltakat felülírva számolja ki a kár mértékét. Amennyiben a kár mértékének meghatározásához nem szükségesek objektív adatok, abban az esetben minden alkalommal elegendő lenne az, hogy egy kompetenciával nem rendelkező személy szubjektív becsléssel meghatározza a kár mértékét, és nem lenne szükség szakértő igénybevételére. Márpedig a vadkár nem vitatottan szakkérdés, amely szakértői bizonyításra szorul, és a pert megelőzően eljáró K.R., valamint a perben kirendelt K.T. és a Szakértői Testület egyrészt rendelkezik szakterületi kompetenciában vadkár szakterületen, másrészt egyértelműen állást foglalt a vadkár mértékének kérdésében. Ezen egybehangzó szakvélemények ellenére jutott arra a megállapításra az elsőfokú bíróságtól teljesen eltérően a másodfokú bíróság, hogy vélelemre alapozva „kiszámolta” a szakértői véleményben foglaltaktól teljesen eltérően a kár mértékét, így a szakvéleményeket semmibe vette, és helytelenül, a tényekkel ellentétesen felülmérlegelte, ezáltal olyan döntést hozott amely ellentétes a Pp. céljával, és a bizonyítás elvével és megsértette az indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikkében foglalt jogát (jogos érdekét). A XXVIII. cikk (7) bekezdése alapján mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti, és ezen ítélet megítélésünk szerint sérti az indítványozónak a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát, és az ügy tisztességes elbírálásához való jogát,

mivel a rendelkezésre álló tényekből helytelen következtetések kerültek levonásra, és a szakkérdést a logikai szabályokkal ellentmondva felülmérlegelte a bíróság oly módon, hogy az ítélete nincs hitelt érdemlően alátámasztva.

Álláspontunk szerint az Alaptörvény 28. cikke azon feltételt tartalmazza, hogy bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik, mivel az ítélet meghozatala során a Pp. és az Alaptörvény előírásaival ellentétesen a tényállásból helytelen következtetéseket vont le, és a bizonyítékokat nem megfelelően értékelt, hanem a rendelkezésre álló tényekkel ellentétesen. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambulát, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak. Véleményünk szerint a bizonyítás azt a célt szolgálja, hogy annak kell bizonyítani, akinek érdekében áll, hogy az általa elmondottakat a bíróság valóban fogadja el. Indítványozó minden bizonyítékot a bíróság elé tárt, amelyeket megerősítenek a perben kirendelt kettő szakértő szakvéleménye is, és ezt nem cáfolja meg a bíróság által a megismételt eljárásban kirendelt másik szakértő sem, mivel ő csak feltételezésen alapuló szakvéleményt készített, ennek következtében a bizonyítási kötelezettségének indítványozó eleget tett szemben a felperessel, aki pusztán kompetenciával nem rendelkező szakértő szakvéleményére alapította keresetét, amely megdöntésre került a perben, és bizonyítékként nem értékelhető. Indítványozó minden jogi lehetőséget kimerített állításainak alátámasztására, és ezt szakvéleményekkel is megerősítette. Az elsőfokú bíróság megítélésünk szerint helyesen elfogadta alperesi védekezést, és a bizonyítékokat megfelelően értékelt, azonban a másodfokú bíróság hitelt érdemlően nem bizonyított tényeket, és alapadatokat ragad ki, és azokra lapozza ítéletét, és a szakvéleményektől eltérően átszámolja a kártérítés mértékét úgy, hogy a bíróság által ítéletbe foglalt kártérítés mértéke nincs alátámasztva egyetlen szakértői véleménnyel sem, az pusztán feltételezésen alapul, így az ítéleti bizonyosság nem állapítható meg.

b) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

A Pp. 271. § (2) bekezdése alapján nincs helye felülvizsgálatnak olyan vagyoni jogi ügyekben, amelyben a felülvizsgálati kérelemben vitatott érték, illetve annak a 24. §, valamint 25. § (3) és (4) bekezdése alapján, továbbá a 25. § (3) bekezdésének az egyesített perekre történő megfelelő alkalmazásával megállapított értéke a hárommillió forintot nem haladja meg. Ez az értékhatártól függő kizárás nem vonatkozik a sérelemdíj iránt indított perekre, a 23. § (1) bekezdés b) pontjában, valamint a 24. § (2) bekezdés a) pontjában meghatározott ügyekre, valamint azokra az ügyekre, amelyek ingatlan tulajdonára vagy ingatlant terhelő jogra vonatkoznak, vagy ingatlanra vonatkozó jogviszonyból erednek, továbbá valamennyi olyan ügyre, amely megállapításra irányul.

Fentiekre tekintettel a polgári peres eljárásban a keresetben foglalt követelés értéke (pertárgy értéke) a hárommillió forintot nem haladta meg, így a másodfokú bíróság döntése ellen indítványozónak nem volt lehetősége felülvizsgálati kérelmet benyújtani a Kúria részére, ebből következően indítványozó a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőségeket kimerítette, és a jogerős döntést követően az Abtv. 27. § alapján alkotmányjogi panasszal fordul a tisztelt Alkotmánybírósághoz.

Indítványozó nyilatkozik arról, hogy az ügyben nincs folyamatban felülvizsgálati eljárás a Kúria előtt, illetve nem kezdeményezett perújítást az ügyben.

c) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

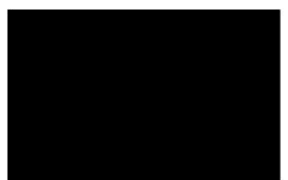
A Zalaegerszegi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 2019. február 21. napján kelt 2.Pf.20.775/2018/5. sz. határozatát alperes (indítványozó) 2019. március 19. napján vette át. Erre tekintettel az alkotmányjogi panasz benyújtásának 60 napos határideje még nem járt le.

d) Az indítványozó érintettségének bemutatása

Az alkotmányjogi panaszban támadott bírói döntés jogaimat és érdekeimet érinti, mert a polgári peres eljárásban alperesként vettem részt, és a sérelmezett döntés alapján kártérítést kellett fizetni felperes számára. A peres eljárásban a másodfokú bíróság által megállapított, és a felperes javára megítélt kártérítés összegét megalapozatlanul magasnak tartom tekintettel arra, hogy a polgári peres eljárást megelőzően eljárt igazságügyi szakértő a kár mértékét 87.655,- Ft összegben állapította meg.

e) Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

Indítványozó álláspontja szerint az Alaptörvény XXVIII. cikkének (7) bekezdésében foglalt alapjog sérelme megjelenik a bírói döntésben tekintettel arra, hogy a Pp. 206. §-ban foglalt jogszabályi rendelkezések nem megfelelő alkalmazásával a másodfokú bíróság megsértette az indítványozónak a tisztességes eljáráshoz való jogát, mivel az elsőfokú bíróság által lefolytatott, és mindenre kiterjedő bizonyítási eljárást követően a megállapított tényekből helytelen következtetéseket vont le, és az igazságügyi szakértők által megállapított szakkérdéseket felülmérlegelve hozott olyan kirívóan okszerűtlen döntést a másodfokú bíróság, amely az indítványozó jogát sérti, mivel a sérelmezett döntés következtében a bizonyított tényekkel ellentétes bírói ítélet miatt kártérítésre vált kötelezetté az indítványozó. Az Alaptörvény XXVIII. cikkének (7) bekezdése biztosítja indítványozó számára azt a jogot, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírói döntés ellen, amely jogát vagy jogos érdekét sérti, és jelen eljárásban a tisztességes bírósági eljáráshoz való joga, a tárgyalás igazságosságához való részjogosítványa sérült indítványozónak.

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

Az indítványozó által alkotmányjogi panasszal támadott ítélet sérti az indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdés szerinti rendelkezéseit, azaz az indítványozónak a tisztességes bírósági eljáráshoz, a tisztességes tárgyaláshoz való alapvető jogát. A bizonyítékok kirívóan okszerűtlen mérlegelésével hozott bírói döntés sérti a tisztességes tárgyaláshoz való alapvető jogot, mivel a másodfokú bíróság figyelmen kívül hagyta az elsőfokú bíróság által megállapított tényeket, és az eljárásban egyértelműen tisztázásra került szakkérdéseket, és a bírói ítélet a megállapított tényállásból helytelen következtetéseket vont le, amely alapján indítványozót kártérítésre kötelezte. A fentiekben elmondottak alapján a másodfokú bíróság egy „szakértői vélelemre” alapította a döntését, és az eljárás során meglévő, hitelt érdemlő bizonyítékokat nem vette figyelembe, a rendelkezésre álló tényekből nem helytálló következtetéseket vont le. A bíróság pusztán „kiragad” szövegrészeket a szakértői véleményekből, de az ítélet alapját képező számítás, azaz a vadkár mértékének megállapítása kizárólag feltételezésen alapul, az semmilyen konkrét méréssel, számítással, szakértői véleménnyel nincs alátámasztva. Álláspontunk szerint az ítéleti bizonyosság megköveteli az eljáró bíróságtól, hogy olyan döntést hozzon, amely a rendelkezésre álló tényekkel, és bizonyítékokkal összhangban legyen, ezzel szemben a bíróság ezekkel teljesen ellentétes döntést hozott, és az elsőfokú bíróság által kellően feltárt, és mindenre kiterjedően lefolytatott bizonyítási eljárást nem vette figyelembe. A másodfokú bíróság olyan következtetést vont le a bizonyítékokból, amely hitelt érdemlően nincs alátámasztva. Jelen perben a felperes nem tudta alátámasztani a perbeli követelése mértékét, ennek következtében a bizonyítás sikertelenségének következménye őt terheli. Álláspontunk szerint egy nem megalapozott kereset, és a kereseti követelést semmilyen módon alá nem támasztó szakértői vélemények után alperes (indítványozó) nem kerülhet hátrányos helyzetbe, mivel emiatt sérül a tisztességes eljáráshoz való jog. Alperes jelen ügyben minden, a rendelkezésére álló bizonyítási eszközt felhasznált, szakvéleményekkel támasztotta alá azt, hogy a felperes követelése alaptalan, azonban a bíróság ezen bizonyítékokat, igazságügyi szakértői véleményeket felülmérlegelte függetlenül attól, hogy a vadkár szakkérdésnek minősül, és a bíróság ezen szakértelem hiányában szakértőt (szakértői testületet) rendelt ki. A kirendelt szakértők egybehangzóan alperes állításait támasztották alá, míg az utolsóként kirendelt szakértő tárgyaláson nyilatkozott arról, hogy feltételezésen alapul a szakvéleménye. Amennyiben egy szakvélemény feltételezésen alapul, az nem képezheti bírósági ítélet alapját, mivel az ellentétes lenne a perbeli dokumentumokkal, azonban a bíróság mégis elfogadta a szakértő szakvéleményében foglaltakat, és egy feltételezés alapján alperest hátrányos helyzetbe hozta, így megítélésünk szerint a tisztességes eljáráshoz való jog sérült, mivel alperes minden rendelkezésre álló

eszközzel bizonyította, hogy a felperes kereseti követelése túlzott mértékű. Amennyiben a vadkár nem szakkérdés, hanem bírói mérlegelés körébe tartozna, abban az esetben nem kellett volna 3 igazságügyi szakértőt kirendelni, hanem a rendelkezésre álló iratok alapján a bíróság meghozhatta volna az eljárást lezáró döntését. Azonban jelen ügyben erre sor került, és azon szakértők, akik nem vélelmet terjesztettek elő, hanem konkrét szakvéleményt adtak, azok megerősítették alperes által előadott tényeket, amelyeket a bíróság felülmérlegelt, és az ellentmondásoktól mentes szakvéleményeket nem fogadta el az ítékezés alapjául, hanem helyette egy vélelemre alapította döntését.

b) A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességének indokolása

Az alkotmányjogi panasszal támadott indítvány a tisztességes bírósági eljáráshoz való alapjog, valamint a tisztességes tárgyaláshoz való jog sérelmét, azaz az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében nevesített alapvető jog (jogos érdek) sérelmét kívánja megjelölni. A polgári peres eljárásban hozott másodfokú ítéletet alaptörvény-ellenesnek tartjuk tekintettel arra, hogy álláspontunk szerint a másodfokú bíróság megsértette Magyarország Alaptörvényének XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglaltakat. Az ügyben a bíróság által kirendelt szakértők (K.T. és Sz.T.) szakvéleménye, valamint a polgári peres eljárást megelőzően eljáró szakértő (K.R.) szakvéleménye a bizonyított tényekkel nem áll ellentétben, nem minősül aggályosnak, ebből következően alapjául szolgálhattak a polgári perben az ítélet meghozatalának, amelynek az elsőfokú bíróság eleget is tett, és a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján, azokat mérlegelve hozta meg a döntését. Ettől eltérő álláspontra helyezkedett azonban a másodfokú bíróság, és az egymással összhangban álló, hitelt érdemlő, igazságügyi szakértői véleményeket a Pp. 206. § előírásaival ellentétesen kirívóan okszerűtlen módon felülmérlegelte, és azoktól eltérően állapította meg a kár mértékét. A Pp. 206. §-ban foglalt jogszabályi rendelkezések nem megfelelő alkalmazásával a másodfokú bíróság megsértette az indítványozónak a tisztességes eljáráshoz való jogát, mivel az elsőfokú bíróság által lefolytatott, és mindenre kiterjedő bizonyítási eljárást követően a megállapított tényekből helytelen következtetéseket vont le, és az igazságügyi szakértők által megállapított szakkérdéseket felülmérlegelve hozott olyan kirívóan okszerűtlen döntést a másodfokú bíróság, amely az indítványozó jogát sérti, mivel a sérelmezett döntés következtében a bizonyított tényekkel ellentétes bírói ítélet miatt kártérítésre vált kötelezetté az indítványozó. Az Alaptörvény XXVIII. cikkének (7) bekezdése biztosítja indítványozó számára azt a jogot, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírói döntés ellen, amely jogát vagy jogos érdekét sérti, és jelen eljárásban a tisztességes bírósági eljáráshoz való joga, a tárgyalás igazságosságához való részjogosítványa sérült indítványozónak.

A vadkár mértékének megállapítása szakkérdésnek minősül, melyet igazságügyi szakértő kirendelésével lehet bizonyítani. Az igazságügyi szakértők az alapeljárásban ezen feladatuknak eleget tettek, míg a megismételt eljárásban a kirendelt szakértő egy vélelmet

fogalmazott meg, amelyet a tárgyaláson elismert. Ebből kifolyólag a szakkérdés megállapítása során azon szakértői véleményeket lehet hitelt érdemlőnek elfogadni, melyek objektívek, és méréseken nem pedig feltételezésen alapulnak. Amennyiben a kárfelmérés alapadatai, és százalékos arányai nem kerültek egyértelműen rögzítésre, és később nem lehet őket visszaellenőrizni, vagy kompetenciával nem rendelkező személy mérte fel a kárt, abban az esetben kizárólag a rendelkezésre álló, és bizonyítható kármértéket lehet megállapítani. Megítélésünk szerint a felperes terhére esik a kár mértékének bizonyítása, és ennek elmulasztása nem hozhatja alperest (indítványozót) olyan helyzetbe, hogy a mérésektől függetlenül kártérítésre kell kötelezni. A méréseket, és a szakmai kompetenciát pedig nem helyettesítheti a bíróság azzal, hogy feltételezésekre, és vissza nem ellenőrizhető adatokra hivatkozva hoz egy ítéletet, és igazságügyi szakértői véleményekben foglaltakat felülírva számolja ki a kár mértékét. A másodfokú bíróság az alapeljárásban rendelkezésre álló szakvéleményeket nem vette figyelembe, és a bizonyított tényekkel ellentétesen hozott olyan döntést, amely ellentétes a Pp. céljával, és a bizonyítás elvére vonatkozó rendelkezésekkel, és megsértette az indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikkében foglalt tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát (jogos érdekét). A XXVIII. cikk (7) bekezdése alapján mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslással éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti, és ezen ítélet megítélésünk szerint sérti az indítványozónak a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát, mivel a rendelkezésre álló tényekből a másodfokú eljárás során helytelen következtetések kerültek levonásra, és a szakkérdést felülmérlegelte a bíróság oly módon, hogy az ítélete nincs hitelt érdemlően alátámasztva, így az ítéleti bizonyosság esete nem áll fenn.

Álláspontunk szerint az Alaptörvény 28. cikkében foglalt feltétel sem érvényesült az eljárás során, tekintettel arra, hogy a másodfokú bíróság az Alaptörvény 28. cikkében foglaltakkal ellentétesen a jogalkalmazás, és az ítélet meghozatala során a Pp. szövegét (206. § rendelkezéseit) nem annak céljával és nem az Alaptörvénnyel összhangban értelmezte.

Megítélésünk szerint az eljáró másodfokú bíróság az ítélet meghozatala során a Pp. és az Alaptörvény előírásaival ellentétesen a tényállásból helytelen következtetéseket vont le, és a bizonyítékokat nem megfelelően értékelte, hanem a rendelkezésre álló tényekkel ellentétesen. Véleményünk szerint a bizonyítás azt a célt szolgálja, hogy annak kell bizonyítani, akinek érdekében áll, hogy az általa elmondottakat a bíróság valóban fogadja el. Indítványozó minden bizonyítékot a bíróság elé tárt, amelyeket megerősítenek a perben kirendelt szakértők szakvéleményei is. Az elsőfokú bíróság a tényállást feltárta, a bizonyítási eljárást lefolytatta, amelynek alapján elfogadta alperesi érdemi védekezést, és a bizonyítékokat megfelelően értékelte, azonban a másodfokú bíróság hitelt érdemlően nem bizonyított tényeket, és vissza nem ellenőrizhető alapadatokat ragad ki, és azokra lapozza ítéletét. Álláspontunk szerint az ítélet a logika szabályaival ellentétes módon, iratellenesen marasztalta indítványozót kártérítésre, ugyanis a bíróság által ítéletbe foglalt kártérítés

mértéke nincs alátámasztva egyetlen szakértői véleménnyel sem, az pusztán feltételezésen alapul, ennek következtében indítványozónak a tisztességes eljáráshoz való Alaptörvényben biztosított alapvető joga sérelmet szenvedett.

3. Egyéb nyilatkozatok és melléletek

a) Nyilatkozat arról, ha az indítványozó kezdeményezte-e a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

Indítványozói részről kijelentjük, hogy nem kezdeményeztük a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

b) Ügyvédi meghatalmazás eredeti példánya, vagy jogtanácsosi igazolvány másolata, ha az indítványozó jogi képviselővel jár el.

Kamarai jogtanácsosnak adott meghatalmazást mellékletként csatoljuk tekintettel arra, hogy az indítványozó jogi képviselővel jár el.

c) Nyilatkozat az indítványozó személyes adatainak nyilvánosságra hozhatóságáról

Indítványozó nyilatkozik, hogy nem járul hozzá a személyes adatai közzétételéhez.

d) Az érintettséget alátámasztó dokumentumok egyszerű másolata

Indítványozó mellékletként csatolja az elsőfokú bíróság 3.P.20.204/2017/24. számú ítéletét, valamint a másodfokú bíróság 2.Pf.20.775/2018/5. számú ítéletét.

